

Sygn. akt II CZ 90/09

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lutego 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Krzysztof Strzelczyk (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa S. S.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej "C." w P.

o zobowiązanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 3 lutego 2010 r.,

zażalenia strony pozwanej

na postanowienie Sądu Apelacyjnego [...]

z dnia 23 czerwca 2009 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny w sprawie z powództwa S. S. przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej „C.” w P. o zobowiązanie, postanowieniem z dnia 5 maja 2009 r. umorzył postępowanie apelacyjne wywołane wniesieniem apelacji przez powoda S. S., wskazując w uzasadnieniu, że powód pismem procesowym skutecznie cofnął apelację, a zatem zaistniała podstawa do umorzenia postępowania zgodnie z art. 391 § 2 k.p.c.

Następnie tenże Sąd postanowieniem z dnia 23 czerwca 2009 r. oddalił wniosek pozwanej o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego, powołując się w uzasadnieniu na treść art. 49¹ ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, który wprowadził zwolnienie od kosztów opłaty sądowej oraz ponoszenie kosztów tego postępowania przez spółdzielnię.

W zażaleniu wniesionym na powyższe postanowienie pozwana zarzuciła Sądowi Apelacyjnemu naruszenie art. 49¹ ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2003 r., Nr 119, poz. 1116 ze zm. - nazywanej dalej jako ustawa o spółdzielniach mieszkaniowych) przez jego błędną wykładnię. Skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym w kwocie 1.817 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Artykuł 49¹ ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, dodany ustawą z dnia 14 czerwca 2007 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U.07.125.873), w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonego orzeczenia stanowił, że: „Osoba, która na podstawie ustawy może żądać ustanowienia prawa odrębnej własności lokalu, w razie bezczynności spółdzielni może wystąpić do sądu z powództwem na podstawie art. 64 Kodeksu cywilnego w związku z art. 1047 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego. Pozew wolny jest od opłaty sądowej, zaś koszty postępowania sądowego pokrywa spółdzielnia”.

Powołany przepis po pierwsze, przyznaje legitymację do wytoczenia powództwa przeciwko spółdzielni w sprawie o zobowiązanie do złożenia

oświadczenia woli, po drugie wprowadza trzy istotne wyjątki od zasad rządzących problematyką kosztów procesu. Wprawdzie przepis ten nie posługuje się pojęciem „koszty procesu” używając sformułowania „koszty postępowania sądowego” to jednak nie ulega wątpliwości, że chodzi w tym wypadku o cywilne postępowanie sądowe”, zaś posłużenie się takimi pojęciami jak „powództwo” i „pozew”, jednoznacznie wskazuje na tryb procesowy, z kolei koszty tego postępowania na gruncie Kodeksu postępowania cywilnego określane są mianem „kosztów procesu” (art. 98 i n. k.p.c.), przy czym do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata (radcę prawnego) zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określonych w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata (radcy prawnego), koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. W konsekwencji należy przyjąć, że „koszty postępowania sądowego” stanowią w istocie „koszty procesu”, a zatem obejmują koszty sądowe i koszty zastępstwa procesowego. W ten sam sposób zostały określone obowiązki spółdzielni w znowelizowanym art. 49¹ ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (art. 1 pkt 6 i ustawy z dnia 18 grudnia 2009 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw Dz. U. Nr 223, poz. 1779, która weszła w życie dnia 30 grudnia 2009 r. - art. 8).

Artykuł 49¹ ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych stanowiąc, że pozew wolny jest od opłaty sądowej, wprowadza odstępstwo od zasady odpłatności wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie bowiem z art. 2 ust. 2 u.k.s.c. do uiszczenia kosztów sądowych obowiązana jest strona, która wnosi do sądu pismo podlegające opłacie, przy czym niewątpliwie pismem, o którym mowa w tym przepisie jest pozew (art. 3 ust. 2 pkt 11 u.k.s.c.).

Z kolei przepis ten przesądzając, że koszty postępowania sądowego pokrywa spółdzielnia, wprowadza odstępstwo od zasady odpowiedzialności z wynik procesu, która oznacza, że strona, która sprawę przegrała, zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi poniesione przez niego koszty procesu. Zatem w sprawie z powództwa osoby, o której mowa w art. 49¹ ustawy o spółdzielniach, bez względu na jej wynik koszty poniesione przez strony pokrywa pozwana spółdzielnia. Nie ma przy tym znaczenia z jakich względów strona przegrała sprawę. Ze sformułowania tego przepisu należy ponadto wywieść, że spółdzielnia

pokrywa również koszty sądowe, których strona powodowa nie miała obowiązku uiścić ze względu na zwolnienie jej od tego obowiązku z mocy ustawy. W tym ostatnim wypadku art. 49¹ ustawy o spółdzielniach wprowadza odstępstwo od zasady wyrażonej w art. 113 u.k.s.c.

Wobec wyraźnego brzmienia art. 49¹ ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, który wprowadza zasadę, że koszty postępowania sądowego pokrywa spółdzielnia, brak jest podstaw do odstąpienia od tej zasady, w sytuacji gdy sąd orzeka o kosztach w wypadku cofnięcia apelacji.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

/tp/

jz